

“Abans no es voti la investidura, volem que es publiquin les balances fiscals”

Ja han passat prou dies per a haver deixat reposar la conferència de 20 de novembre, en què fèieu la vostra proposta per al catalanisme. Com en valoreu els resultats?

—La reacció ciutadana i social, francament bona. La reacció dintre de Convergència, també molt bona. Sempre parlo en línies generals, eh? La reacció dels altres partits, esperable. Bé, de fet ja ho advertia a la conferència mateix, que els nostres adversaris no ens ho posarien fàcil. I així ha estat. Passa que cap dels partits no ha entrat en qüestions de contingut. Han entrat en punts de detall, en aspectes que eren absolutament previsibles. Però tot plegat han estat crítiques molt poc consistents. Més aviat al revés, veig que el PSC intenta, tot i que molt tímidament, parlar de liberalisme social, que és una cosa que hem defensat nosaltres des de fa molt de temps. Però ha estat simptomàtica i de llibre la reacció del PP i dels socialistes, tots dos han dit això de la “radicalització”. I la reacció d’ERC ha estat desigual. Hi ha hagut dirigents, com Ernest Benach o Marina Llansana, que n’han fet valoracions raonablement positives, dins la discrepància lògica, però alguns altres, com Carod o Ridao, simplement diuen que la proposta no va enlloc.

Però bé, si les crítiques són, per part dels partits estatals —que tenen lligams i dependències pertot arreu— que ens anem “radicalitzant”, o bé que “no anem fins al final” per part dels qui diuen que són independentistes —però que fan president Montilla—... doncs bé, creiem que vol dir que hem encaixat en la centralitat més important del país.

—D’alguna manera podem dir que la vostra proposta serveix per a actualitzar els conceptes en els quals Convergència s’ha mogut tradicionalment, amb una certa ambigüïtat, criticada pels vostres adversaris,

JOORDI PLAN

Artur Mas i Gavarró (Barcelona, 1956), el secretari general de Convergència, s’ha marcat l’objectiu de refundar el catalanisme. El 20 de novembre presentava la proposta amb una conferència solemne al Palau de Congressos de Catalunya, a Barcelona.

però que li ha permès d'aglutinar diverses sensibilitats?

—Més que l'actualització, que també, significa un canvi dels conceptes. Per exemple, no és igual reclamar més autonomia que reclamar el dret de decidir. No és igual parlar de plenitud nacional, quan ens referim a l'autogovern, que parlar de nació plena —referida al fet que tots els catalans la facin seva. El catalanisme té un repte pendent, que és convèncer molts catalans perquè sentin seu el país. No és igual parlar de regenerar Espanya, i d'implicar-se en Espanya, que construir la Catalunya global. I no és igual parlar de Catalunya com un país relativament modern que voler fer de Catalunya un país capdavanter.

—És a dir, són reptes nous, això sí, aprofitant la feina feta pel catalanisme.

—**De tota manera, són conceptes que no són aliens al catalanisme. Fins i tot el dret de decidir és una defensa radical de la democràcia.**

—Sí senyor. I així ho vaig plantejar.

—**Per tant, no són conceptes nous. Potser la novetat està més en el fet que la força catalanista majoritària els incorpori al seu llenguatge?**

—Bé, de fet, la proposta la faig jo a títol personal. No és una conferència feta per Convergència o per CiU. És feta amb tota la modèstia, però també amb totes les conseqüències, per Artur Mas,

—**I l'objectiu és aconseguir que durant aquest curs, passades les eleccions espanyoles i amb vista al pròxim congrés de CDC, el vostre partit acabi fent seva la proposta?**

—Aquest és l'objectiu, sí. Jo pretenc que el congrés de CDC sigui el de la refundació del catalanisme, des de la contribució del partit a aquest procés, i també el congrés de la casa gran del catalanisme. Totes dues coses. Perquè la vocació del catalanisme és projecte de país, i la casa gran fa funció d'instrument, que no és tan sols un partit. Pretenc que la casa gran del catalanisme acabi essent un moviment social, de tota aquella gent que tenen un sentiment i un projecte de país catalanista.

—**Entrem en això de la casa gran. Dieu que no volem ser l'expressió exclusiva del catalanisme, però presentem el projecte de la casa gran,**

que pretén incloure tot el catalanisme?

—No ben bé. Un exemple geogràfic i territorial. Oi que es parla de *cap i casal*? Representa la capital del país. Ara, això no vol dir ser l'única ciutat del país. El cap i casal no és l'única ciutat, però assumeix un cert lideratge territorial. Doncs bé, Convergència seria aquest cap i casal dins aquest projecte de casa gran del catalanisme.

—**I això com s'articula?**

—Això no pretén ser un moviment polític, només. Jo no aspiro, d'entrada, que uns altres líders de partits polítics s'hi afegeixin. Seria molt ingenu per part meua.

Pretenc aglutinar gent de la societat, independentment de si són militants de CiU o no. I que aquesta gent de la

“El dret de decidir s'ha d'aplicar sobre aquelles qüestions que permetin un gran consens intern”

societat constitueixi una massa crítica prou forta per a poder establir, si arriba el cas, una interlocució amb més formacions polítiques.

Avui, la Fundació Ramon Trias Fargas, amb el nou director, té l'objectiu de contribuir a eixamplar aquesta base, construir la casa gran del catalanisme.

—**Es podria comparar, salvant distàncies, a la fórmula de Ciutadans pel Canvi, que Maragall va crear per eixamplar el suport del PSC?**

—Ciutadans pel Canvi era, en el fons, a banda d'una coalició electoral, la incomoditat d'un líder, Pasqual Maragall, amb el seu partit, el PSC. Que el temps ha deixat ben clara. Jo no tinc cap problema amb CiU. Per tant, des d'aquest punt de vista són coses molt diferents. Però, a més, Maragall, que pretenia canviar el govern de Catalunya, li va donar un sentit electoral. Jo, que no amago que vull canviar el govern de Catalunya, no hi

vull donar un sentit electoral, i encara menys d'entrada.

Veig que Catalunya viu una certa situació d'emergència, des del punt de vista de les actituds del país i de l'ambició. Correm el perill de quedar en una segona divisió en temes clau de país, com educació, estructures, model econòmic, demografia, natalitat, immigració... Si volem capgirar tot això, es requereix un gran moviment social.

—**Però quina serà, així, l'estructuració d'aquesta casa gran?**

—Això es formularà a partir del congrés de Convergència de l'any de l'any vinent, en què abordarem la contribució de Convergència a la refundació catalanista. I, des d'un punt de vista d'instrument operatiu, acabarem de definir el concepte de *casa gran*.

—**Entrem en un dels conceptes que ha motivat més reaccions, el del dret de decidir.**

—Sí, però no és l'únic. Ha estat el més cridaner, però aquesta conferència no s'entén si no s'agafa sencera. El dret de decidir és una conseqüència de moltes altres coses.

De fet, com dic, és la conseqüència d'un nou plantejament. I aquest dret de decidir implica que Catalunya ha d'exercir el seu dret de decidir en tot allò que li és propi. Això té un fil conductor, que és que el dret de decidir ho inclou tot. No té límit. Per tant inclou fins a l'última decisió que prengui el poble català, sense posar-hi cap estació final de trajecte. Ara, el dret de decidir s'ha d'aplicar democràticament i pacíficament. I, en segon lloc, s'ha d'aplicar sobre aquelles qüestions que permetin un gran consens intern.

—És a dir, si tenim la nació plena, perquè els catalans la senten seva, volem fer un país capdavanter, i el volem situar al món, per poder-ho fer hem de crear grans consensos interns a Catalunya que ens permetin d'exercir aquest dret.

—**Però quan l'estat espanyol ha exercit el dret de decidir, amb consultes populars com les de l'OTAN o del tractat per una constitució europea, no ha partit d'un consens previ. Cal posar-hi aquest límit?**

—Jo crec que a Catalunya sí. No m'interessa aconseguir les coses pel 51%. Crec que no n'hi ha prou. Cal que escollim els àmbits de consens i

“No es pot votar una investidura si no aconseguim un model de gestió de les infraestructures clarament descentralitzat”

cal que aconseguim aquests consensos per majories reforçades. Imaginem-nos, a l'extrem final, un exercici d'autodeterminació. Això ha de requerir una majoria molt reforçada perquè un país vagi bé. Jo hi poso aquesta condició. Sé que vol dir que ens compliquem les coses internament, però penso que és l'única manera que aquest país avanci democràticament. No intentem vèncer una part dels catalans, convencem-los.

—S'ha parlat molt sobre l'acceptació per part d'Unió de la vostra proposta. Hi haurà contradiccions entre el vostre discurs i el que faci CiU a la campanya electoral?

—Contradiccions no ho sé. Però hi pot haver alguna diferència d'opinió. Fins ara n'hi ha hagut, però sobre la conferència no gaires. De fet, Duran n'ha defensat el contingut, ha defensat el dret de decidir. Però la proposta que vaig fer transcendeix això, va més enllà d'una formació política o d'un cicle electoral.

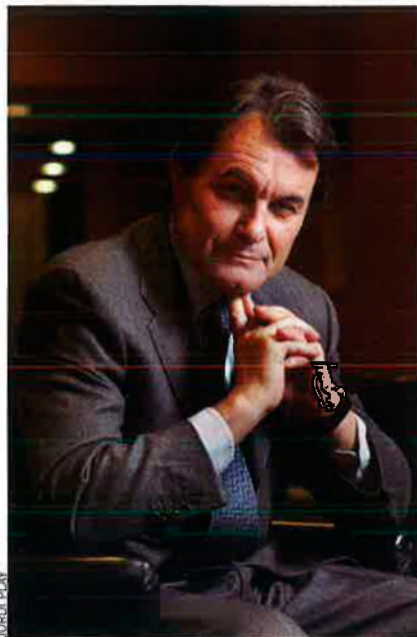
Naturalment, amb Duran no hi estic al cent per cent d'acord. Però una altra cosa és que no compartim una part substancial d'allò que defensem. Per això podem anar perfectament junts. Per tant, si pretenem construir la casa gran del catalanisme hem de col·laborar gent amb sensibilitats diferents. Hi ha de poder cabre el qui vol la independència, el qui defensa un estat confederal, el qui parla de catalanisme asimètric i, fins i tot, el qui parla d'anar guanyant autonomia. Tothom qui tingui un sentiment de país hi ha de cabre.

—Tot i que el projecte que proposeu transcendeix el procés electoral, seran precisament els pactes postelectorals que posaran a prova aquesta refundació. Heu dit que tan PP com PSOE hauran de pagar a l'avançada. Com es tradueix això?

—A veure, per exemple, demanarem que es publiquin les balances fiscals abans del debat d'investidura.

—Si no, no hi ha investidura?

—Torno a dir-ho. Duran, que és el

“Suposo que ERC i ICV no han pas de fer sempre d'escolanets del PSC.”

cap de llista, s'ha expressat en aquests termes. I jo hi estic d'acord. I no és tant una manera de cobrar per endavant, perquè si ho plantejem així ho faran servir contra nostra. Però el fet és que no ens en refiem, ja. La qüestió de les balances fiscals fa anys que la va aprovar Congrés de Diputats, anys! Em consta que les tenen fetes, però que no les volen publicar perquè seria un daltabaix. Per tant, com que ja no ens en refiem, abans no es voti la investidura, volem que les publiquin, per evitar que passi el que ha passat sempre.

Pot haver-hi més condicions. Per exemple, crec que no es pot votar una investidura si no aconseguim un model de gestió de les infraestructures clarament descentralitzat.

I, en el cas del PP, els reclamem que retirin el recurs d'inconstitucionalitat contra l'Estatut. Ja han dit que no. Bé, seran molt lliures de no fer-ho.

—El catalanisme també es trobarà amb un episodi important aquests mesos vinents, una eventual retallada de l'Estatut al Tribunal Constitucional espanyol. En vista

d'aquest fet proposeu un govern de concentració que defensi el text del 30 de setembre de 2005, aprovat pel Parlament. No és encallar la situació de nou?

—Entenc que no. Perquè els partits que es comprometin a defensar això mateix a Madrid, plantaran cara davant el govern espanyol. Si l'Estatut no es va poder defensar unitàriament va ser perquè el PSC va votar-hi a favor al Parlament de Catalunya, però l'endemà passat va presentar-hi esmenes a Madrid.

—Però és difícil de pensar que un acord així sigui possible, de manera que esteu advocats a demanar eleccions anticipades?

—O no, perquè suposo que ERC i ICV no han pas de fer sempre d'escolanets del PSC.

—Un tripartit a la basca?

—Però no dic que no hi sigui, el PSC. Precisament, ens cal que un dia es faci grandet, des d'un punt de vista polític, i deixi de fer allò que li dicta el PSOE.

—Tornem a la praxi del catalanisme a Madrid. Proposeu de revisar l'actitud en la relació amb Madrid. Això implica que el peix al cove ja no val o, al capdavant, continua valent la pena d'agafar allò que es pot?

—Penso que depèn de què sigui, i depèn també de si tenim clar cap on volem anar. Jo m'acullo sempre a una sentència de Sèneca, que deia que “cap vent no és favorable per a aquell navegant que no sap a quin port vol anar”. La meua modesta intenció és la d'aportar aquestes bases per a la reforma del catalanisme, a tall de guia per a veure on anem.

—Ja que em poseu aquest exemple, íntimament, quin és el port al qual voldríeu que arribés Catalunya?

—El meu port és l'exercici del dret de decidir dels catalans, sense límit, amb radicalitat democràtica i amb consens. Si això hi és, el meu port és el màxim possible. Ara, si només expliquem aquest port últim, no aconseguirem aquest gran consens. I la conseqüència d'això és que el país en sortirà perjudicat, en la força democràtica i en la capacitat d'exercir el dret de decidir.

Enric Rimbau